

Jeg vil hellere høre musik

v. sogne- og hospicepræst Ole Raakjær

”Ikke mere Corona! Jeg vil hellere høre musik!” Sådan lød den treårige Aksels bøn til os voksne forleden morgen, da P1 kørte i radioen i baggrunden, og talen over morgenkaffen igen igen faldt på coronakrisen; hvor mange smittede, hvor mange på intensiv, hvor mange døde, aktiernes styrtdukken, konsekvenserne for pensionsopsparingen, samfundsøkonomien, de ensomme gamle og alt det andet forfærdelige, der fylder i denne tid.

Vores to piger, deres ægtefæller og to 3-årige drenge har på skift taget ophold her i præstegården og sommerhuset. De er flygtet fra København, hvor lukkede daginstitutioner, overfyldte legepladser og små lejligheder gør det til en prøvelse at være børnefamilie. Vi forsøger at få dagligdagen til at hænge sammen med børnepasning og hjemmearbejde, og føler os heldige, fordi vi kan være sammen og hjælpe hinanden. Ja undgår vi den konstante nyhedsstrøm, og bare ser ud over markerne fra præstegårdens vinduer eller nøjes med være i haven med de ældgamle kastanjetræer, kan man i korte øjeblikke næsten glemme, at livet ikke er, som det plejer.

Af børn og fulde folk, skal man høre sandheden, lyder et gammelt ord. Aksels bøn mindede os om, at det, vi lægger øre og øjne til ikke er omkostningsfrit. At det vi læser, hører og ser, gør noget ved os; og specielt i denne tid skaber kan skabe en stemning af håbløshed og udvejsløshed. Selvfølgelig skal vi følge med. Selvfølgelig skal vi ikke bare lukke verden ude og hytte vores eget skind. Men vi er også nødt til at synge, bede et Fadervor, høre musik, læse bøger, se netflixserier, ja lad os aflede fra mørket og alt det truende – også uden at føle skyld. For være i det tunge og svære hele tiden, er hverken muligt eller sundt for os selv eller andre. At forestille sig, at man ved at se mørket og døden i øjnene kan afgifte den og derved afsvække dens magt, er en illusion af de helt store.

Man kan lære meget mere om livet end om døden ved at være præst på et hospice, sådan som jeg har været det i mere i 20 år. Der er nogen, der tror, at det, der sker her, er det helt særlige, netop fordi mennesker dør. Men der er som bekendt 100% dødelighed i Danmark. Det, der sker på hospice, er ikke det særlige. Det er det almindelige, der er sat på spidsen. På hospice

bliver man f.eks. smertelig bevidst om, hvad trøst er eller ikke er. Man opdager hurtigt, at trøst ikke handler om at muntre op eller at tro, at man bare ved at sige det helt rigtige, kan få sorgen over at skulle dø eller at skulle miste til at blive mindre. Trøst handler tværtimod om, at nogen vil være sammen med mig der, hvor jeg er, uanset hvordan jeg har det.

En anden ret håndfast myte, der hurtigt bliver aflivet, når man sin daglige gang på hospice er netop, at man er ked af det og græder og sørger fra morgenen til aften. Sådan er det ikke. Selvfølgelig fylder følelsen af uretfærdighed, vreden, fortvivlelsen og sorgen meget. Men det gør taknemmeligheden, glæden, det meningsfulde, historierne om det fælles liv, de fælles oplevelser også. Der skal stadigvæk spises og bades, ses fjernsyn, følges med håndboldkampen, deltages i grillaftenen, sangaftenen eller gudstjenesten. Der skal fejres fødselsdage, jul, påske og pinse. Der skal ses en god film, drikkes et glas rødvin og eller to og høres musik. Alt ting meget mere almindeligt end dem, der står udenfor skulle tro. De mennesker, der på hospice skal dø eller skal miste. Den skygge ligger over deres liv. Men den gør den jo også over alle vi andres liv.

I en tegneseriestribe ser man Søren Bruun og hunden Nuser sidde på en badebro og kigge ud over vandet. Søren Bruun siger: "En dag skal vi alle dø, Nuser!" og Nuser svarer: "Ja, men alle de andre skal vi ikke!" Det har Nuser ret i. Alle de andre dage skal vi ikke dø. Også det, har vi brug for at minde hinanden om i denne tid. Vi har brug for at blive afledt fra alt det tunge og mørke. Vi har brug for at høre musik, gå en tur i skoven eller ved vandet (med god afstand), se en film, nyde et måltid mad, drikke et glas vin eller to, se hinanden dybt i øjnene og le sammen eller hver for sig. Det fjerner på ingen måde det triste og mørke, men det er alt sammen nødvendigt, for at leve. Det er det for patienterne og deres pårørende på hospice, og det er det for alle os andre, hvad enten man som sygeplejerske eller læge står i frontlinjen i kampen mod Covid-19, eller man mere eller mindre frivilligt er isoleret og må passe sit arbejde og alt andet hjemmefra.

På den måde blev mit treårige barnebarn Aksel det følsomme barometer, der gjorde os opmærksom på noget, vi i havde glemt eller overset: At lægger man kun øre til alt det truende, til død og ødelæggelse, til smittede og døde, så er der en fare for, at det fortrænger alt andet i ens sind. Han var ligesom kanariefuglen i kulminen, der advarede minearbejderne om iltmangel eller kulilteforgiftning, der kunne true dem på livet. Hvis fuglen fik det dårligt, var det med at komme op i en fart.

"Ikke mere Corona. Jeg vil hellere høre musik!"